

ima »Slov. Narod«, ki je največji sovražnik katoliške stvari. Mi zahtevamo katoliške časopise in kličemo: proč z liberalnimi časniki! Nazadnje se je sklenilo in odločilo zborovanje na 3. sušca popoldne ob 4. uri pri Gučeku. O tem natančneje prihodnjič.

Gornja Radgona. Novo izvoljeni odbor »kmetijskega bralnega društva« se je konstituiral sledeče: predsednik č. g. Josip Gunčer, provizor; podpredsed. č. g. Josip Janžekovič, kapelan; tajnik gosp. Franjo Horvat, slikar; blagajnik g. Janko Pelc, veleposest.; knjižničar g. Anton Osojnik, posestnik; namestnik g. Janko Čirič, organist; odborniki: gosp. Janez Müller in g. Martin Roškar, oba posestnika. Tem potom izreka odbor odstopivšemu predsedniku gosp. Otonu Ploju, ces. kr. notar, (odstopil je radi bolezni) za njegov trud in požrtvovalnost v korist društva iskreno zahvalo. Društvo si je zopet pridobilo jako lepo število novih udov, posebno je lepo znamenje, da se začne tudi mladina za društvo zanimati. Želeti je le, da vsi novi in stari udi spolnujejo svoje dolžnosti, da ne ostane samo pri tem, da se dajo zapisati, na drugo pa pozabijo. Društvo priredi v začetku meseca maja jako lepo veselico z gledališko igro »Lurška pastarica«, toraj na veselo svidenje do tedaj!

Gornjigrad. Tukajšnje pevsko društvo imelo je 13. t. m. svoj občni zbor. Predsednik gos. Božič je otvoril zbor, pozdravljajoč navzočnike. Nato je poročal tajnik o delovanju društva, ki je kot tako nastopilo pri Prešernovi veselici in še parkrat v manjših slučajih. Povdarjal je, da bode društvo le takrat uspevalo, ako vse osebnosti in vsa strankarstva izostanejo. Blagajnikovo poročilo je ugodno in imamo še v blagajni 3 K 29 h ter v poštni hranilnici 30 K 44 h. Račun sta pregledala in podpisala računski pregledovalca g. Iljašič in g. Pustoslemšek. Volitve so imele sledeči izid: predsednik gospod Kocbek Fran, podpredsednik in blagajnik g. Kranjc Jože st.; tajnik g. Prisljan Jos., pevovodja g. Šijanec Ignac, odbornika gosp. Iljašič pl. Josip in g. Trobaj Matija.

Savinske podružnice slov. planin. društva občni zbor. Eno najvažnejših društev slovenskih je brez dvoma planinsko društvo. Niti deset let še ne deluje, pa vendar se lahko s ponosom ozira nazaj v preteklost; kajti ono je naše planine, kjer bi se šopiril rad oholi tujec, takorekoč vzelo v svojo posest in njim dalo slovenski značaj. Ni danes moj namen opisovati uspešno in neumorno delovanje tega društva, ker lahko cenjeni čitatelj več o važnosti tega društva čita v letošnjem koledarju Mohorjeve družbe, pač naj poročam o občnem zboru močne veje planinskega društva: »Savinske podružnice«. Prvotno je bilo namenjeno, imeti občni zbor na svečnico, pa ker je tisti dan grozno snežilo in metlo, se je občni zbor preložil na nedeljo, dne 10. t. m. Ta dan smo se zbrali na Ljubnem, prijaznem trgu ob čisti Savinji v gostilni g. Petka. Udeležencev sicer ni bilo veliko število, pa ti, kateri so prišli, bili so vneti turisti, ali pa najiskrenejši prijatelji planinstva. Iz Luč, Gornjegrada, Sv. Frančiška, Okonine itd. prispeli so vkljub velikemu snegu in se pridružili vrlim Ljubencem. Zastopani so bili skoraj vsi stanovi in vsi so si podajali roke v znak enakega mišljenja — saj v ljubezni do naših prekrasnih planin. Tudi lepo število dam je bilo v naši družini v dokaz, da se tudi te zavedajo važnosti planinstva. — Promet v naših kočah, kakor v planinah vobče, se je povzdignil. Letos namerava podružnica povečšati Kocbekovo koč, ker je postala premajhna. Zlasti v tistih dneh, ko se bere sv. maša v jubilejni kapelici, ni možno sprejeti vse turiste in romarje. — Blagajnikovo poročilo kaže dohodkov 3177-96 K in 3171-39 K stroškov; torej preostanka 6-57 K. Čista imovina 9840-17 K. Pregledal se je na to še proračun za 1901 v skupni svoti 1950 K. Na predlog g. Budna izrekla se je soglasno odboru zlasti pa načelniku, ki je ob jednom blagajnik, in

tajniku zahvala in priznanje za neumorno in nesebično delovanje. Nato se je unel živahen razgovor o cestnih zadevah. Posebno se je omenjalo cestnih zvez s Kranjsko (Luče-Podvolovjek-Kamnik) in Koroško (Solčava-Logarjeva dolina-Zelezna kaplja.) Razpravljalo se je tudi o cesti Ljubno-Luč in je marsikaj pojasnil načelnik okrajnega zastopa gospod Šarb. No, pa to so bolj zadeve lokalnega pomena, zato bodi samo omenjeno. Po oficijelnem delu zborovanja smo še precej časa posedeli v družbi in marsikatera napitnica se je glasila. Napivalo se je damam, vrlim Ljubencem, ki vsakega turista gostoljubno sprejmejo in mu rade volje pomagajo, če je treba itd. — Konečno naj zaključimo vsem tistim, katerim je res mar za vsestranski napredek naroda, naj ne odlagajo s pristopom »Savinski podružnici S. P. D.«, — ker društvo, kakor tudi podružnica stoji nad strankami, ter deluje le v označenem smotru ne glede na levo ne na desno. Letnina znaša 3 gld., zato pa dobiva vsak član vrlu urejevan časnik »Planinski Vestnik« kot letno darilo, Vstopnina 1 gld.

Cerkvene zadeve.

Sveto leto ali jubilej.

Sveto leto ali jubilej je oni sveti čas, v katerem ponuja sv. katoliška cerkev svojim vernikom priliko, da morejo na posebni svečani način zadobiti popolne odpustke. Razlikujemo veliki ali navadni jubilej in mali ali izvanredni jubilej. Prvi traja celo leto od svetega večera jednega do svetega večera drugega leta, najprej v Rimu, prihodnjega leta pa po celi katoliški cerkvi, pravilno vsakih 25 let. Mali jubilej pa se navadno obhaja pri izvanrednih dogodkih za krajši čas, včasih za vse krščanstvo, včasih pa tudi za posamezne pokrajine. Navadno sveto leto je bilo lanskega leta v Rimu, kamor so hodili od vseh strani sveta romarji. Letošnjega leta pa se morejo v prvi polovici leta popolni odpustki dobiti tudi izven Rima v vsaki župnijski cerkvi, zato pa, dragi čitatelji, vam hočem nekoliko popisati tem potom sveto leto.

Jubilej v stari zavezi.

Po Mojzesovi postavi (III. Moj. 25, 1—7.) je Bog zapovedal judovskemu ljudstvu obhajati vsako sedmo leto, tako imenovano sobotno leto, katero jih je spominjalo, da je Bogu vse posvečeno. Ali bolj na slovesni način pa so morali obhajati po božjem povelju vsako petdeseto leto svoj jubilej. Ime tega leta je od trobent, ki so tedaj pele ob začetku leta; dolgo in zategnjeno trobentanje se imenuje po hebrejsko »jobel«. Zaradi trobentanja so imenovali celo leto »jobel«. Kar imenujemo mi po latinski obliki jubilej. To leto je bilo jako imenitno za Izraelce. Tedaj je postal prost suženj, če je bil izraelskega rodu. Kdor je prodal njivo, ali če je levit prodal svojo hišo in je ni odkupil pred jubilejem, ob jubileju jo je dobil nazaj, ako je ni morebiti posvetil Bogu, ker taka se ni mogla vrniti. Seveda so tako nehali v jubileju tudi dolgov, katere so imeli na svojih hišah ali njivah. Tako se je res vse pomirilo in prenovilo, to je bilo leto splošnega odpuščanja. Kdor je pri Izraelcih kupil kaj polja, ni kupil v popolno last, ampak samo za užitek do jubileja. Tega leta niso smeli ne sejati ne žeti, kar samo ob sebi je rastlo na njivi; tudi prvin trgatve niso smeli nabirati zaradi posvečenja jubileja, temveč če so kaj darovali, so morali takoj pojesti. S popolno pravico bilo je to leto leto veselja in radosti, katerega se je vsakdo veselil, kdor je le včakal.

Sedaj veste, dragi čitatelji, odkod se izvaja ta beseda jubilej ali jubilejsko leto, katero mi krajše in lepše imenujemo »sveto leto«. Sedaj pa mi je potrebno pojasniti z nekolikimi besedami, kako je prišlo do tega,

da se je v obče vpeljal v novem veku jubilej ali sveto leto, ker se za gotovo ve, da ni bilo nobenega sledu o kakem jubileju vsaj do leta 1300. O tem, kako se je vpeljal jubilej v katoliški cerkvi, zabilježili so nam zgodovinarji, o čemur bom v sledečem odlomku pripovedoval.

(Dalje sledi.)

Gospodarske stvari.

O obrezovanju trt.

Prvo delo, katerega se bode vinogradnik lotil, ko bode v vinogradih sneg skopnel, bode pač obrezovanje trt. Najprej se lotimo obrezovanja trt, katere so bile v roki na suho cepljene, torej v trtnici izgojene, ter iz te v vinograd presajene. Potem se bomo zmednili pa o obrezovanju trt, katere so bile na stalnem mestu visoko na zeleno cepljene, katere treba toraj zagrubati.

Na suho v roki cepljene ter v trtnici izgojene trte kaže v vinogradu takole obrezovati. Takrat ko se jih zasaja, pusti naj se vsaki le jeden čisto kratki palček le jednega očesa. Ne pušča naj jim pa nikdo kar po tri, štiri očesa, kar se prav rado zgodi. Že celo naj jih pa ne sadi nihče kar nič obrezane, kar se žal tudi sem ter tje najde.

V drugem letu rašče v vinogradu, obreži vsako trto le na jeden palček dveh očes, ne pa na več. Dva očesa zadostujeta, ker trtica tako iz tako zvanih spečih očes v znojju palčka tudi še več pognankov zažene. Ko so pognanki že dobro ped dolgi postali, poveži dva ali k večem tri najmočnejše h kolu, vse druge odmandaj.

V tretjem letu rašče v vinogradu obreži vsako trto na dva palčka, vsak naj ima po dve očesi. To brez spečih. Ako bi pa kaka trta le eno mladiko na sebi imela, kar je tudi mogoče, potem obreži jo pa le na jeden palček, pa temu pusti tri, da tudi, ako je mladika prav močna, štiri očesa. Ko postanejo iz očes pognali pognanki dobro ped dolgi, poveži najmočnejše štiri h kolu, vse ostale pa odstrani, omandaj. V četrtem letu rašče obreži vsako trto na en sam kratek napnenček (šparonček) petih, k večem šestih očes. Tega pa poveži naravnost kviško ob kolu, ne pa na kako stran sključeno.

Tako obrezano ter povezeno trto imenujemo po vipavsko prevezavka. Namen prevezavke je dvojen. Prvič da se trto od tal dvigne, drugič da se jo v prvič za roditev obreže. Prerezavke imajo že vse roditi. Ko prerezavke dobro ped dolge pognanke zaženejo, poveži tri ali štiri najvišje ter najmočnejše h kolu, nižje pa nad tretjim listom, rastečim nad najvišjem zarodom, kar odščeni, toraj okrajšaj. Ako pa nima kak nizko rasteč pognank nič zaroda, odmandaj ga kar proč.

V petem letu obreži trte v prvič tako, kakor jih kaže potem leto za letom obrezovati. Toraj obreži jih kakor pravimo v prvič na stalno vsakoletno režno, pri kateri zadobi vsaka na vrhu iz najmočnejše mladike napnenc (šparon) osmih do desetih očes, nižje nekoliko pod tem, pa pale treh očes. Palca ne puščaj nikoli nad napnencem, ampak vedno pod tem.

Trti ne puščaj tudi nikoli tako zvanega »pijančka« to je, pod palcem ne puščaj še en čisto kratek palček le enega očesa. Čemu nek pijančke puščati, ko je trta z napnencem in palcem treh očes že čisto dovolj obložena, in ko je še čisto nizka. Pijančke se napravi opravičeno pri starih, v deblih že previsokih trtah, da se je z njih pomočjo v deblih skrajša, zniža, ne pa pri še čisto mladih.

V šestem letu odvrši lanski napnenc popolnoma proč, iz treh mladik na palcu pa napravi nov pale le treh očes in nov napnenc